

Biotop: deštný prales

Deštné pralesy jsou bohatý a fascinující biotop. Vznikají v místech, která jsou po celý rok vlhká (alespoň 100 mm srážek za měsíc) a kde panují celoročně vysoké teploty od 18 °C výše. Na celém světě jsou tři hlavní pralesy: ve Střední a Jižní Americe, ve střední Africe a jihovýchodní Asii. Protože je v deštných pralesích neustále vlhko a teplo, představují tak úrodné a příznivé prostředí, že se zde mnoho rostlin naučilo žít po boku jiných (a často i jedny pod druhými). Tyto rostliny mají různé strategie, jak čerpat z obrovského množství přírodních zdrojů – některé jsou vzrostlé a tenké a vysoko nad zemí rozkládají široké baldachýny větví, kterými zachytávají sluneční paprsky. Další se pevně drží jiných rostlin a jiné se plazí dole v temnotě a živiny čerpají z úrodné vlhké půdy.

Nejvyšší stromy sahají vysoko nad klenbu pralesa. Říká se jim emergenty a patří mezi ně elegantní obři jako juvie ztepilá, která dorůstá až 50 m a je jedním z nejvyšších stromů celého Amazonského deštného pralesa. Tyto stromy mívají štíhlé kmeny, díky čemuž jsou lehké, a větve a listí jim roste na úplném vrcholku.

Pod nimi se nachází klenba pralesa, která často bývá stálezelená nebo alespoň částečně stálezelená. Rostliny tu žijí blízko u sebe a formují hustou jednolitou vrstvu vegetace. Když se na ni člověk dívá shora, může připomínat zvlněné travnaté kopce.

Ještě níže se nachází pásmo, které obývají rostliny, jimž nedělá potíž k fotosyntéze efektivně využívat zbytky slunečního světla, které projde klenbou pralesa. Rostou zde hlavně popínavé rostliny jako liány a révy, epifyty (které rostou na jiných rostlinách), do šířky se rozprostírající kapradiny, bažinné rostliny jako mangrovy a houby, kterým se na organicky nasycené půdě velmi dobře daří.

Počet a rozmanitost druhů v deštném pralese je ohromující. V Ekvádoru patří každý druhý strom na jednom hektaru plochy k jinému druhu. Na osmdesáti hektarech lesů Rio Palenque roste 1030 různých druhů, kdežto na celých Britských ostrovech se pro porovnání nachází 1380 druhů semenných rostlin.

Deštný prales je dynamickým ekosystémem, který se stále mění a regeneruje. Když odumře velký strom, zřítí se na zem a v klenbě i nízkém podrostu otevře velkou mezeru. Tou se dovnitř nahrnou sluneční paprsky a koloběh života začíná znovu. Padelý kmen se pak během procesu trouchnivění stane světem sám o sobě, životním prostředím pro všemožné rostliny i zvířata.

